

ที่ มท ๐๒๐๑.๒/ว ๑๗/๑๐

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย บทความเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

จำนวน ๕ เรื่อง

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยขอความอนุเคราะห์กระทรวงมหาดไทย เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว

กระทรวงมหาดไทย จึงขอความร่วมมือจังหวัดดำเนินการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อไป ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดสิ่งที่ส่งมาด้วย ได้ที่เว็บไซต์ของกองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย www.gad.moi.go.th เมนูหลัก “งานประจำ” หัวข้อย่อย “หนังสือสั่งการ หนังสือเวียน การปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐” และคิว อาร์ โค้ด ด้านล่างนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมคิด จันทมฤก)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวง

กองกลาง

โทร ๐ ๒๒๒๑ ๐๑๔๓ (มท. ๕๐๓๐๗)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๑ ๐๘๒๓

ที่ นร ๐๑๐๘/ว ๒๒๔๗

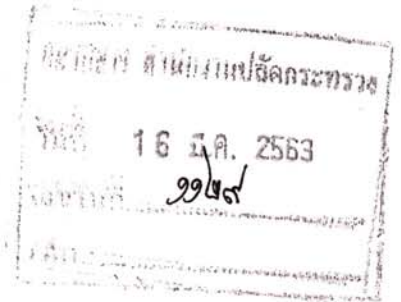

กระทรวงมหาดไทย
กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
วันที่ 16 มี.ค. 2563
เลขรับ 10821
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บทความเรื่อง ใครบ้างต้องขอใช้
 ๒. บทความเรื่อง เคยได้ แล้วไม่ได้
 ๓. บทความเรื่อง กลัวเกิดมีอบ
 ๔. บทความเรื่อง เสี่ยงดังจิงเลย
 ๕. บทความเรื่อง แจ้งจริงไหม

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เช่น สรุปย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปข้อร้องเรียนของคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน สรุปข้อหารือของคณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นต้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้น จะเป็นประโยชน์เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่บทความ จำนวน ๕ เรื่อง ทางสื่อต่าง ๆ ของหน่วยงานนี้เพื่อส่งให้ส่วนราชการในการกำกับดูแลต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และคิว อาร์ โค้ด ด้านล่างนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวหิรัญญา บุญจำรูญ)

ผู้ช่วยปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๙๘

ใครบ้างต้องชดใช้

เป็นเรื่องที่มีคนเห็นว่าการใช้งบประมาณของราชการเกิดความเสียหาย มีผู้ต้องชดใช้แล้วหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบก็ตรวจสอบแล้ว เกี่ยวข้องกับใครบ้าง ราชการได้รับการชดใช้อย่างไรจึงขอตรวจสอบหน่อย

นายพอใจมีหนังสือถึงนายกเทศมนตรี ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการจัดซื้อรถยนต์บรรทุก และโครงการอุดหนุนกลุ่มเกษตรกรชาวนาปี เพื่อสร้างโรงสีชุมชนพร้อมโรงเรือน รวม ๓ รายการ คือ ๑) คำสั่ง/คำชี้มูล/คำเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ที่ให้สมาชิกสภาเทศบาลชดใช้คืนเงิน ๒) ใบเสร็จรับเงินที่ออกให้ผู้กู้เงินและชดใช้เงินให้แล้ว และ ๓) รายชื่อสมาชิกสภาและผู้บริหารที่ต้องชดใช้คืนเงิน ทั้ง ๒ โครงการดังกล่าว แต่เทศบาลมีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่า หนังสือการตรวจสอบงบการเงินของ สตง. เป็นข้อมูลที่จัดทำโดย สตง. และกำหนดชั้นความลับไว้ ส่วนรายชื่อผู้ที่ต้องชดใช้เงินคืน การเปิดเผยจะรุกร้าสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ส่วนคำสั่งให้ชดใช้เงินคืนและสำเนาใบเสร็จรับเงินให้เข้าตรวจดูหรือรับเอกสารได้ แต่ปกปิดชื่อบุคคล นายพอใจจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ เทศบาลมีหนังสือส่งเอกสารทั้ง ๓ รายการไปให้ประกอบการพิจารณาและชี้แจงโดยสรุปว่า สาเหตุที่ไม่เปิดเผยให้เนื่องจากเห็นว่า เป็นข้อมูลข่าวสารที่ สตง. เป็นผู้จัดทำขึ้นและกำหนดชั้นความลับห้ามเปิดเผยไว้ ส่วนรายชื่อผู้ที่ต้องชดใช้เงินคืนยังไม่ได้จัดทำขึ้น แต่ปรากฏอยู่ในคำสั่งให้ชดใช้เงินคืนและสำเนาใบเสร็จรับเงิน สำหรับคำสั่งให้ชดใช้เงินคืนและสำเนาใบเสร็จรับเงิน นายพอใจได้รับไปแล้ว แต่ได้ป้ายดำปกปิดชื่อ นามสกุลของผู้ต้องชดใช้เงินคืนเนื่องจากการเปิดเผยจะรุกร้าสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๓)

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการ เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความใดที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่จะปกปิดได้ตามมาตรา ๑๕ และผู้ที่เกี่ยวข้องก็ได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ราชการเรียบร้อยแล้ว การเปิดเผยไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ตามมาตรา ๑๕ แต่การเปิดเผยจะแสดงความโปร่งใสและตรวจสอบได้ของหน่วยงานของรัฐ แม้ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ จะกำหนดชั้นความลับตามระเบียบก็ตาม ก็ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ในการพิจารณา เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนแล้ว เห็นว่าเปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้เทศบาลเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการ ตามคำขอ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายพอใจ

เหตุผลทั้ง ๓ ประการที่คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ใช้ประกอบการพิจารณา เจ้าหน้าที่ใช้เป็นหลักได้เลยครับ มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๔๙๗/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการพร้อมให้ข้อมูล”

เคยได้ แล้วไม่ได้

ผู้บริหารท่านนี้เคยได้รับเงินตอบแทนพิเศษที่มีระเบียบราชการรองรับ แต่ต่อมาไม่ได้รับเงิน ซึ่งกระทบสิทธิและรายได้ที่เคยมี จึงขอใช้กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการขอเอกสารให้หายข้องใจ

เรื่องนี้นายเสยสิทธิ์ รักษาการในตำแหน่งรองหัวหน้าส่วนราชการ ซึ่งต้องได้รับค่าตอบแทนพิเศษ ๑ - ๓ เท่าของเงินเดือน ตามข้อบังคับและระเบียบที่เกี่ยวข้อง แต่ต่อมาหน่วยงานไม่จ่ายค่าตอบแทนพิเศษนี้แก่บุคลากรที่ได้รับสิทธิรวมถึงนายเสยสิทธิ์ด้วย จึงได้มีหนังสือถึงหัวหน้าหน่วยงานขอข้อมูลข่าวสารรวม ๔ รายการ คือ ๑) รายงานการประชุมคณะกรรมการกองทุน ฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒ ๒) รายงานการประชุมคณะอนุกรรมการกฎหมาย ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๒ และครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ๓) รายงานการประชุมคณะกรรมการกองทุน ฯ และครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ พร้อมเทปบันทึกเสียงการประชุมทุกครั้ง และ ๔) หนังสือที่คณะกรรมการกองทุน ฯ มีไปหาหรือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องการจ่ายเงินค่าตอบแทนพิเศษให้พนักงาน แต่หน่วยงานมีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่า รายงานการประชุมทุกรายการเปิดเผยให้ไม่ได้เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) ส่วนหนังสือที่หาหรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกายังไม่ชัดเจนว่าผลจะเป็นอย่างไร หากเผยแพร่ไปแล้วไม่ตรงกับข้อเท็จจริงจะส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการ นายเสยสิทธิ์จึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการประชุมของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ ผู้แทนหน่วยงาน ชี้แจงว่าหน่วยงานนี้เป็นหน่วยงานตั้งใหม่ ได้รับเงินสนับสนุนจากรัฐบาล ได้จ่ายค่าตอบแทนพิเศษตามข้อบังคับกองทุน ฯ และระเบียบกองทุน ฯ ให้พนักงานในเดือนมิถุนายนและเดือนธันวาคมของทุกปี แต่ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๒ ไม่ได้จ่ายเนื่องจากคณะกรรมการบริหาร ฯ ชุดใหม่มีข้อสังเกตว่าการเบิกจ่ายถูกต้องหรือไม่ จึงได้มีหนังสือหาหรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณายังไม่ยุติจึงได้แจ้งปฏิเสธคำขอไป ในส่วนของนายเสยสิทธิ์ชี้แจงว่าตนเองเป็นผู้บริหารระดับสูงต้องได้รับค่าตอบแทนพิเศษในอัตรา ๑ - ๓ เท่าของเงินเดือน แต่เมื่อไม่ได้รับเงินดังกล่าว จึงต้องการข้อมูลข่าวสารการประชุมของคณะอนุกรรมการ และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องว่าพิจารณากันอย่างไรจึงทำให้สิทธิของตนเองเสียไป และมีหนังสือหาหรือจริงหรือไม่

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๔ รายการเป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) การเปิดเผยจะแสดงถึงโปร่งใสและตรวจสอบได้ของหน่วยงานของรัฐ แต่ในรายงานการประชุมมีการแสดงความเห็นของกรรมการทั้งเชิงบวกและเชิงลบ การเปิดเผยจะกระทบความเป็นอิสระในการเสนอความเห็นของกรรมการ จึงวินิจฉัยให้หน่วยงานเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอทั้ง ๔ รายการ โดยให้ปกปิดชื่อ - นามสกุลของกรรมการ แต่เทปบันทึกเสียงให้ยกอุทธรณ์ เพราะเป็นเพียงเครื่องช่วยจดบันทึกการประชุม ซึ่งจะปรากฏเสียงของผู้พูดแต่ละราย

มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หาหรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (ที่ สค ๔๗๒/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

กล่าวถึงมือ

การปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเรื่องนี้ของหน่วยงานเนื่องจากกล่าวถึงมือ แล้วผู้ขอเป็นใคร เกี่ยวข้องเรื่องที่จะอย่างไร ไปดูกัน

นายเป็นต่อ มีหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัด ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายละเอียดของการ สอบสวน ๒๑ ประเด็น ของสำนักงานการสอบสวนของคณะกรรมการไอนพนักงานเทศบาล กรณีที่มีเหตุผล ความจำเป็นระดับจังหวัดและผลการประชุมของคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๑ - ๓ ต่อมาจังหวัดปฏิเสธ การเปิดเผยโดยอ้างว่าเป็นเอกสารการตรวจสอบข้อเท็จจริง เป็นเอกสารลับของราชการซึ่งเป็นความเห็นของ คณะกรรมการฯ ในคดีย้ายปลัดเทศบาล จึงเปิดเผยให้ไม่ได้ตามมาตรา ๑๕ (๓) นายเป็นต่อจึงมีหนังสือ อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ จังหวัดมีหนังสือส่งเอกสารดังกล่าวไป ประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า กรณีการไอนพนักงานเทศบาลที่มีเหตุผลความจำเป็นเพื่อให้การบริหารงาน ของเทศบาลมีประสิทธิภาพ และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่ระหว่างพนักงานเทศบาลกับผู้บริหารหรือผู้นำ ชุมชน กรณีผู้อุทธรณ์และกลุ่มบุคคลในพื้นที่ร้องขอให้ย้ายปลัดเทศบาล จึงแต่งตั้งคณะกรรมการไอนพนักงาน เทศบาลฯ เพื่อหาข้อเท็จจริง พยานหลักฐานและพิจารณาผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงของอำเภอ การที่นายเป็น ต่อขอคัดสำนวนการสอบสวน ซึ่งเป็นเอกสารการให้ถ้อยคำของพยานบุคคลโดยมีความเห็นของคณะกรรมการฯ ปรากฏในเอกสารด้วย จึงได้ปฏิเสธการเปิดเผยไปด้วยเหตุผลตามมาตรา ๑๕ ประกอบกับผู้ขอไม่ได้แจ้ง วัตถุประสงค์ในคำขอว่า เพื่อนำไปใช้ประโยชน์หรือเกิดประโยชน์ต่อสาธารณะในด้านใดและถ้าให้ไปแล้วจะเกิด ความขัดแย้งระหว่างนายเป็นต่อและกลุ่มผู้นำชุมชนกับปลัดเทศบาลและบุคลากรในเทศบาลที่มีสาเหตุมาจาก ความไม่พอใจในการรับบริการ แล้วอาจบานปลายไปสู่ความไม่สงบในพื้นที่ได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ รายละเอียดของการสอบสวน ๒๑ ประเด็น ของสำนักงานการสอบสวนของคณะกรรมการฯ เป็นการสอบสวน ที่เสร็จสิ้นแล้ว ไม่ใช่ความเห็นคำแนะนำภายในหน่วยงานตามมาตรา ๑๕ (๓) คณะกรรมการฯ มีมติให้ยุติเรื่อง แล้วไม่เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) แม้ข้อมูลข่าวสารนั้นจะกำหนดขึ้นความลับไว้ก็ไม่ตัดอำนาจ คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ที่จะพิจารณาให้เปิดเผยได้ตามข้อ ๒๔ ของระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทาง ราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ และนายเป็นต่อเป็นผู้ร้องขอให้ย้ายปลัดเทศบาลตำบลควรได้รับทราบผลดำเนินการ สอบสวนเรื่องดังกล่าว ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์ สาธารณะ ประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว เห็นควรเปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้จังหวัดเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารตามคำขอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายเป็นต่อโดยจังหวัดอาจใช้ดุลพินิจปกปิดข้อมูลข่าวสาร ในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล เช่น ชื่อ นามสกุล ของพยานผู้ให้ถ้อยคำ เพราะการเปิดเผย อาจเป็นการรุกรานสิทธิ ส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕)

มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หาหรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘

www.oic.go.th

(ที่ สค ๔๙๖/๒๕๖๒)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

เสียงดังจingle

ที่คนนี้ครับ อยู่ที่บ้านก็มีเสียงอีกทีจากการก่อสร้างอาคาร แทบไม่เว้นแม้วันหยุด หรือตอนค่ำ สี่ทุ่มห้าทุ่มก็ยังตอกเสา เทดินกันอยู่อย่างนั้น ขออนุญาตทำงานกัน ๒๔ ชั่วโมงหรือไง ขอตรวจสอบหน่อยเถอะ

นายแหลมและนายคม มีหนังสือถึงเทศบาลแจ้งว่าเดือดร้อนเหลือเกินจากการก่อสร้างอาคาร ค.ส.ล. ๓ ชั้น เพื่อใช้เป็นโรงแรมที่อยู่ใกล้ชิดหรือติดกับตึกของตนเอง จึงขอข้อมูลข่าวสาร ๓ รายการ คือ ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร แบบแปลนการก่อสร้างอาคารและใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมของใบอนุญาต ก่อสร้างอาคารดังกล่าว แต่เทศบาลมีหนังสือแจ้งเปิดเผยเพียงใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร และใบเสร็จรับเงิน แต่ปฏิเสธการเปิดเผยแบบแปลนการก่อสร้างอาคาร แล้วก็ไม่ได้เหตุผลว่าทำไมได้เพราะอะไร นายแหลม และนายคมจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เทศบาลมีหนังสือส่ง เอกสารตามอุทธรณ์ไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า เทศบาลได้ส่งเอกสารแผนที่สังเขป ผังบริเวณ รูปด้าน อาคารและใบเสร็จรับเงินค่าธรรมเนียมของใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร (แบบ อ.๑) คือตามที่ขอในรายการที่ ๑ และรายการที่ ๓ ให้แล้ว ส่วนแบบแปลนการก่อสร้างอาคารที่เหลือทั้งหมด พร้อมรายการประกอบแบบแปลน ซึ่งเป็นข้อมูลข่าวสารในส่วนของการก่อสร้างอาคารไม่ได้เปิดเผยเนื่องจากพิจารณาตามมาตรา ๑๕ (๕) และตาม คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๙๒/๒๕๕๓ ซึ่งเจ้าของแบบแปลนเป็นผู้ออกแบบ การเปิดเผยจะรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคล โดยไม่สมควร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า แบบแปลนการก่อสร้าง อาคาร (ไม่รวมรายการคำนวณ) ผู้ขออนุญาตก่อสร้างต้องยื่นต่อเจ้าพนักงาน จึงเป็นข้อมูลข่าวสารของเอกชน ที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๔ ไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่ถ้าจะเปิดเผยแล้ว ต้องขอความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลก่อน แต่เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของ หน่วยงานของรัฐ ในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตให้บุคคลก่อสร้างอาคาร เมื่อผู้อุทธรณ์เป็นผู้เสียหายและได้รับ ผลกระทบจากการก่อสร้างอาคารตามแบบแปลนดังกล่าว จึงสมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารเพื่อตรวจสอบความ ถูกต้องและปกป้องส่วนได้เสียของตน แม้เจ้าของแบบแปลนเป็นผู้สร้างสรรค์ แต่หากบุคคลใดนำไปทำซ้ำ ดัดแปลง หรือใช้ประโยชน์ทางการค้าในลักษณะละเมิดงานอันมีลิขสิทธิ์ คนนั้นก็ควรรับผิดชอบตามที่กฎหมายบัญญัติ จึงวินิจฉัยให้เทศบาลเปิดเผยแบบแปลนการก่อสร้างอาคารของใบอนุญาตก่อสร้างอาคารดังกล่าว พร้อมทั้งให้ สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องให้ด้วย

เป็นตัวอย่างของการใช้สิทธิในการขอข้อมูลข่าวสารเพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิการใช้ชีวิตของตนเอง และยังมิผลไปถึงผู้อยู่แถวนั้นอีกด้วย หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หรือไปได้นะครับที่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๔๙๓/๒๕๖๒)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

แจ้งจริงไหม

เป็นเรื่องที่ประชาชนธรรมดาคนหนึ่งไม่อยู่เฉยเมื่อเห็นความไม่ถูกต้อง เมื่อร้องเรียนไปแล้วก็ตามต่อไม่วางมือ แต่ไปแบบถูกช่องทางตามที่ตนเองมีอยู่ ไปฟังกันครับ

นางสาวจูน มีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบล เรียกร้องให้ตรวจสอบเอกสารการขออนุญาตก่อสร้างอาคารขายเครื่องเขียนอุปกรณ์การเรียนการสอน สักพักหนึ่งก็ขอทราบผลการตรวจสอบ อบต. ก็มีหนังสือตอบไปว่าได้ออกคำสั่งให้รื้อถอนอาคารส่วนที่ไม่ถูกต้องภายใน ๑๘๐ วันแล้ว แต่เธอเห็นว่าเกิน ๑๘๐ วันแล้วอาคารส่วนนั้นก็ยังอยู่ ก็ถามไปที่ อบต. อีก อบต. ตอบว่าไปแจ้งความรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีแล้วเมื่อ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่สถานีตำรวจภูธรจังหวัด นางสาวจูนจึงมีหนังสือถึงตำรวจภูธรจังหวัดขอถ่ายเอกสารและรับรองสำเนารายงานประจำวันดังกล่าว เพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของ อบต. ในฐานะผู้ร้องแต่ตำรวจภูธรจังหวัดมีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยด้วยเหตุผลว่า สำเนาประจำวันเกี่ยวกับคดีเป็นข้อราชการ อันพึงสงวนเป็นความลับ และข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับดำเนินคดีอาญาที่ยังไม่เสร็จสิ้น การเปิดเผยอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพฯ ตามมาตรา ๑๕ (๒) และนางสาวจูนไม่ใช่ผู้แจ้งความหรือรับมอบอำนาจจากผู้แจ้งความที่จะมีสิทธิขอคัดสำเนาประจำวันดังกล่าวได้ นางสาวจูนจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตำรวจภูธรจังหวัดมีหนังสือส่งเอกสารตามที่ปฏิเสธไปให้เพื่อประกอบการพิจารณาโดยไม่ได้ชี้แจงเพิ่มเติม

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า รายงานประจำวันเกี่ยวกับคดีลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ อบต. แจ้งความร้องทุกข์ไว้ให้ดำเนินคดีกับเจ้าของอาคาร พอไปดูในเนื้อหาสาระแล้ว แม้เปิดเผยก็ไม่เกิดความเสียหายหรือผลกระทบอะไรต่อผู้แจ้งความและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง การเปิดเผยมีประโยชน์ตรงที่ให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งข้อมูลข่าวสารนั้นไม่มีลักษณะที่จะมีคำสั่งไม่ให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ แม้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะมีระเบียบห้ามคัดลอกข้อความใด ๆ ที่จัดบันทึกไว้ในรายงานประจำวัน เว้นแต่ผู้แจ้งหรือผู้รับมอบอำนาจขอสำเนาข้อความ แต่ก็เพียงระเบียบข้อบังคับที่ใช้ภายในหน่วยงาน ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ที่จะพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ จึงวินิจฉัยให้ตำรวจภูธรจังหวัดเปิดเผยรายงานประจำวันเกี่ยวกับคดี ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ ให้นางสาวจูนทราบได้ เว้นแต่ ชื่อ นามสกุล อายุ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ของผู้แจ้งให้ปกปิดไว้

นี่เป็นการใช้กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารในการปกป้องคุ้มครองสิทธิของตนเอง และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐอย่างชัดเจนเลยครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ หรือไปได้ครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๕๐๑/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”